

دوره نهم تقنینیه

جلسه ۱۱۸

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(چون مذاکرات قبل از دستور)

پنجشنبه ۲۰ دی، ۱۳۱۳ - ۴ شوال ۱۳۵۳

شماره مسلسل : ۲۶۳

قیمت اموزك } سالنامه
داخك : ۷۰۰ ريال
خارجه : ۱۰۰۰ ريال
لك شماره : در و بال

مطبوعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس پنجشنبه ۲۰ دی ماه ۱۳۱۳ * (۴ شوال ۱۳۵۳)

فهرست مذاکرات

(۱) تصویب صورت مجلس	(۵) بقایای شور قسمت دوم از قانون مدنی
(۲) اجازه الحاق ایران بقرارداد جلوگیری از اغواء نسوان	(۶) تصویب پیشنهاد دولت دائر با اجازه تعقیب جزائی میرزا جواد خان ادهمی
(۳) اجازه الحاق ایران بقرارداد قلمهای تربیتی	(۷) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
(۴) تصویب عهد نامه بین ایران و دانمارک	

(مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر برباست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس چهارشنبه دوازدهم دی ماه را آقای مؤید احدی (منشی) قرائت نمودند * * *

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در تاریخ ۱۲ دیماه ۱۳۱۳ لایحه نمره (۱۰۴۸۸) دولت راجع بالحاق دولت شاهنشاهی بقرارداد بین المللی جلوگیری از معامله و اغواء نسوان کیره را مطرح نموده و چون در موقع شور اول اعتراضی نرسیده بود لذا کمیسیون خبر اولیه خود را تأیید و عین ماده واحده پیشنهادی دولت را برای تصویب مجلس مقدس پیشنهاد مینماید .

(۱ - تصویب صورت مجلس)

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (خبر) صورت مجلس تصویب شد .

(۲ - اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد جلوگیری از اغواء نسوان)

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه شور نانی راجع با اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین المللی جلوگیری از معامله و اغواء نسوان کیره مطرح است .

* * * عین مذاکرات مشروح بکحد و هیجدهمین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون آئین نامه ۱۳۰۵) دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : مرآت اسفندیاری - رهنا - امیر ابراهیمی - امدی - اعظم زنگه - دکتر قزل ایغ اسفندیاری - امامی خوشی - دکتر انعم - وکیل - یونس آقا و عزیززاده - شریعت زاده - ناصری - کورس - مددل - پور سرکایب دیر آدمگان بی اجازه - آقایان : مرتضی قلیخان بیات - طهرانچی - مسعود تاجی .

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میشود :

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که دولت شاهنشاهی قرارداد بین المللی راجع به جلوگیری از عمال و اغواء نسوان کبیره مشتمل بر ده ماده که در ۱۱ اکتبر ۱۹۳۳ در ژنو منعقد شده است ملحق شود .

رئیس - در هیچک از مواد قرارداد ماده واحده اعتراضی نرسیده است آقایانیکه با تصویب این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد .

۳- اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد قلمهای تربیتی

رئیس - خبر از کمیسیون امور خارجه راجع بالحاق دولت ایران بقرارداد قلمهای تربیتی شور ثانی مطرح است .

خبر کمیسیون :
کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۲ دیماه ۱۳۱۳ لایحه نمره (۱۰۴۹۲) دولت راجع بالحاق دولت شاهنشاهی بقرارداد تسهیل دوران بین المللی قلمهای تربیتی را برای شور ثانی مطرح نموده و چون اعتراضی در موقع شور اول نرسیده بود لذا کمیسیون خبر اولیه خود را تأیید و عیناً برای تصویب مجلس مقدس تقدیم مینماید .

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میشود :

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که دولت شاهنشاهی بقرارداد تسهیل دوران بین المللی قلمهای تربیتی مشتمل بر بیست ماده که در ۱۱ اکتبر ۱۹۳۳ منعقد شده ملحق شود .

رئیس - در ماده واحده و هیچک از مواد قرارداد که بیست ماده است اعتراضی نرسیده است آقایانیکه با تصویب این قرارداد موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد .

جد وجده را شامل نیست . آیا جد وجده حکم پدر را دارد یا ندارد ؟ خوبست جد وجده هم علاوه شود که اگر کسی باشد که پدر نداشته باشد پدرش و نانا کرده باشد ولی جد دارد او هم همینطور باشد .

مخبر کمیسیون (آقای مؤید احمدی) - در ایتمده البته توجه فرموده اند که دو صورت دارد . یک صورتش این است که پدر مسلم است و معلوم است که پدرش کبیت او مسلم تابع قانون پدر است اما یکقسمت هم هست که پدرش مسلم نیست آری تابع قانون مادر قرار می دهند اما البته جد وجده خود آقای دنیا بهتر می دانند و وقتی که پدر نباشد قائم مقام او نسبت به همان ارثی که پدر میرده است او میرد و البته تابع قانون مملکتی خودش است چه پدر باشد و البته پدر نداشته باشد جد قائم مقام پدر است .

رئیس - آقای هزار جریبی .

هزار جریبی - توضیح آقای مؤید احمدی بندر قانع نکرد همین اشکال بنظر بنده هم رسیده بود چون در هیچ جای دنیا در هیچک از قوانین عالم نیست که وقتی کسی پدر ندارد و پدرش معلوم نباشد این بچه مسلم مال مادر باشد . این اصلاً ارت نیست . برای اینکه نوشته است پدر معلوم نیست وقتی که پدر معلوم نیست اولاد بی پدر در هیچ قانونی معلوم نیست ارت میرد و هیچ قانون دنیا ارت قائل نشده . اولاد مشروع آنست که دارای پدر و مادر باشد این است که این اشکال دارد و کسی هم نیست از طرف دولت که اینجا دفع کند و این قانون یکی از قوانین خیلی مهم است بلکه میخواهم عرض کنم چنین قانون مهمی این دوره بمجلس نیامده است بطور میشود بررسی گذرانند .

مخبر کمیسیون - بنده فرمایش آقای هزار جریبی را کاملاً تصدیق دارم . البته در تقسیم ارت همینطور است که میفرمایند . لکن این یک موضوع دیگری است و آن این است که میخواهم ببینم تابع کبیت بعد تقسیم ارت است . اگر پدر مسلم و معلوم نباشد اینجا تکلیفش را همین کرده که البته تابع قانون مملکتی است که پدرش تبعه آن دولت است ولی بکوقتی هست که پدر معلوم نیست باید

ببینم این تابع کدام دولت است اینجا بگوئیم مادرش تابع هر دولتی است مطابق قوانین آن دولت باید با او رفتار کرد بلكه اینكه البته همینطورى كه آقاى هزار جریبی فرمودند بزرگترین قانونی است كه بمجلس آمده و این قانون خیلی مهم و بزرگ است و البته مدائیم این قوانین را منتهی باین شكل ماده پندی و زبان فارسی و اینطور ها کمتر بوده است و البته میدانید این در شرع اسلام هم هست كه اشخاصی كه در مملكت اسلام هستند و این مذهب را ندارند آنها مطابق مذهب خودشان ارت میرند پس این ماده البته يك ماده قانون شرع است و اگر پدر مسلم باشد البته تبعه هر دولتی باشد در مورد شخصی تابع آن دولت است و مطابق آقاى هزار جریبی خواهد شد . حالا اگر پدر مسلم نباشد یعنی نه اینکه پدر نداشته باشد مسلم نباشد از حیث قوانین تابع دولتی می شود كه مادرش تابع آن دولت است نظر این ماده این است

رئیس - آقای هزار جریبی .

هزار جریبی - عرض کنم فرمایشی كه فرمودند صحیح است اما اینجا ببقیده بنده ناقص است در ماده ۹۶۵ بگوید اهلیت برای دارا بودن حقوق با زنده متولد شدن انسان شروع و با مرگ او تمام میشود و هم متن ماده ۹۶۴ و سایر مواد كه حقوق را معلوم می کنند و آنی حقوق بكثر آدم معلوم شد خوب ارت را هم شامل میشود و این ماده ممكن است شباه شده باشد

وزیر عدلیه - آقای هزار جریبی مقصود بنده درست تبیین فرمایند تا جواب عرض کنم .

رئیس - (خطاب به آقای هزار جریبی) - اینجا حرف زیاد نباید اینجا كه مواجه باشید در رفع اشكال بشود .

هزار جریبی - (در محل نطق) قبل از تشریف فرمائی آقای وزیر عدلیه عرض كردم اینجا در ماده ۹۶۴ نوشته اگر پدرش معلوم نیست ... وقتی يك آدمی پدرش معلوم نیست این اولاد مشروع نیست كه بتواند برای او حقوق فرض كرد كه اینطورى كه آقای مخبر جواب دادند در باب ارت نیست بنده عرضی ندارم

۴- تصویب عهد نامه بین ایران و دانمارك

رئیس - خبر از کمیسیون امور خارجه راجع عهد نامه ایران و دانمارك شور ثانی .

خبر کمیسیون :
کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۲ دیماه ۱۳۱۳ لایحه نمره ۱۰۴۹۰ دولت راجع بعهده نامه مودت و اقامت و تجارت بین ایران و دانمارك را برای شور ثانی مطرح نموده و چون اعتراضی در موقع شور اول نرسیده بود لذا کمیسیون عین خبر اول خود را تأیید و ماده واحده پیشنهادی دولت را برای تصویب مجلس مقدس پیشنهاد مینماید .

رئیس عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میشود :

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت و اقامت و تجارت مشتمل بر هفده ماده و يك پرتكل اختتامیه را كه بین دولتین ایران و دانمارك در طهران در تاریخ اول اسفند ۱۳۱۲ مطابق رستم فوریه ۱۹۳۴ منعقد شده است تصویب مینماید .

رئیس - نه در هفده ماده و نه در پرتكل اختتامیه و نه در ماده واحده اعتراضی نرسیده است آقایانیکه با ماده واحده موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد .

۵- بقیه شور قسمت دوم از قانون مدنی

رئیس - جلد دوم قانون مدنی ماده ۹۶۳ :
ماده ۹۶۳ - اگر زوجین تبعه يك دولت نباشند روابط شخصی و مالی بین آنها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود .

رئیس - اشكالی نیست ؟ (خیر) ماده ۹۶۴ :
ماده ۹۶۴ - روابط بین ابرین و اولاد تابع قانون دولت متبوع پدر است مگر اینکه نسبت طفل فقط نسبت بمادر مسلم باشد كه در اینصورت روابط بین طفل و مادر او تابع قانون دولت متبوع مادر خواهد بود .

رئیس - آقای دنیا .
طباطبائی دیبا - این ماده فقط منحصر است بابرین .

اما این بر عیگرده حقوق مدنی . شما باو می گوئید . بتواند از حقوق اجتماعی مملکت استفاده کند و قوی بکنند اولاد مشروع باشد چطور میتواند حقوق اجتماعی داشته باشد ؟ اینماده اینطور میرساند حالا ممکن است غلط نوشته باشد یا ممکن است فهم ندهد قاصر باشد اما بنده فکر کردم دیدم وقتیکه این پدر ندارد اولاد مشروع محسوب نیست و کسی که اولاد مشروع نباشد نمیتواند از حقوق اجتماعی استفاده کند خوب است توضیح بدهند .

وزیر عدلیه - نظر آقای نماینده محترم باین رفته است که جائی که پدر معلوم نباشد شاید طفل غیر مشروع است ولی این ملازمه ندارد ممکن است طفل مشروع باشد و زواج مشروع بعمل آمده باشد ولی پدرش معلوم نباشد مادر نتواند اثبات کند یا اینکه پدر مجهول الحال باشد از این جهت نمیتوان حکم کرد بغير مشروع بودنش غیر مشروع بودن اولاد مطابق قانون مدنی که بعد خواهد آمد باید بلمان و ترتیبات مخصوصی باشد و هنوز این ثابت نشده مشروع محسوب میشود .

رئیس - ماده نهمصد و شصت و پنج قرائت میشود .
ماده ۹۶۵ - ولایت قانونی و نصب قیم بر طبق قوانین دولت متبوع مولی علیه خواهد بود .

رئیس - آقای دیبا
طباطبائی دیبا - البته ولایت قانونی و نصب قیم باید

بر حسب قانون دولت مولی علیه باشد در این ماده خوب است آقای وزیر عدلیه يك توضیحی بدهند که نصب قیم در این موارد از طرف محاکم صالحه ما خواهد بود مطابق قانون دولت مولی علیه یا خیر نصب قیم از طرف خود آنها خواهد بود ممکن است فرض کنیم بکنفری هست که نصب قیم برایش لازم شده محاکم صالحه ما نصب قیم میکنند برای او یا خودشان میکنند .

وزیر عدلیه - البته اگر در ایران است ترتیب نصب قیم را محاکم ما میدهند زیرا امور آن مولی علیه در ایران است و باید محاکم ایران تصدی کنند حفظ حقوق مولی علیه را ولی مطابق قانون دولت مولی علیه .

رئیس - ماده نهمصد و شصت و شش قرائت میشود :
ماده ۹۶۶ - تصرف و مالکیت و سایر حقوق بر اشیاء منقول یا غیر منقول تابع قانون ملکیتی خواهد بود که آن اشیاء در آنجا واقع میباشد مملکت محل و نقل شدن شیئی منقول از ملکیتی بمملکت دیگر نمیتواند بحقوقی که ممکن است اشخاص مطابق قانون محل وقوع اولی شیئی نسبت بآن تحصیل کرده باشند خللی وارد آورد .

رئیس - اشکالی نیست . ماده نهمصد و شصت و هفت
ماده ۹۶۷ - ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است فقط از حیث قوانین اصلیه از قبیل قوانین مربوطه بتعیین وراثت و مقدار سهم الارث آنها و تشخیص قسمتی که متوفی میتواند است بموجب وصیت تملیک نماید تابع قانون دولت متبوع متوفی خواهد بود .

رئیس - اشکالی نیست . ماده نهمصد و شصت و هشت
ماده ۹۶۸ - تمهیدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است مگر اینکه متعاقبین آنرا صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند .

رئیس - اشکالی نیست . ماده نهمصد و شصت و نه .
ماده ۹۶۹ - استاد از حیث طرز تنظیم تابع قانون محل تنظیم خود میباشد .

رئیس - اشکالی نیست . ماده نهمصد و هفتاد :
ماده ۹۷۰ - مأمورین سیاسی یا قضایی دول خارجه در ایران وقتی میتوانند با اجرای عقد نکاح مبادرت نمایند که طرفین عقد هر دو تبعه دولت متبوع آنها بوده و قوانین دولت مزبور نیز این اجازه را بآنها داده باشد . در هر حال نکاح باید در دفتر سجل احوال ثبت شود .

رئیس - آقای دیبا
طباطبائی دیبا - بنده عقیده ام این است که طلاق هم اضافه شود ممکن است تبعه دولت دیگر است و طلاق

هم داده باشد آنها قانوناً باید در دفتر سجل احوال ثبت شود . خوب است نکاح و طلاق هر دو باشد .
وزیر عدلیه - آقای پیشنهادی بکنند در کمیسیون مطالعه خواهد شد .

رئیس - ماده نهمصد و هفتاد و یک :
ماده ۹۷۱ - دعوی از حیث صلاحیت محاکم و قوانین راجعه بامول محاکمات تابع قانون محلی خواهد بود که در آنجا اقامه میشود مطرح بودن همان دعوی در محکمه اجنبی رافع صلاحیت محکمه ایرانی نخواهد بود .

رئیس - اشکالی نیست . ماده نهمصد و هفتاد و دو :
ماده ۹۷۲ - احکام صادره از محاکم خارجه و همچنین احکام رسمی لازم الاجرا قانظیم شده در خارجه را نمیتوان در ایران اجرا نمود مگر اینکه مطابق قوانین ایران امر اجرای آنها صادر شده باشد .

رئیس - ماده ۹۷۳ قرائت میشود :
ماده ۹۷۳ - اگر قانون خارجه ای که باید مطابق ماده هفت جلد اول این قانون و یا بر طبق مواد فوق رعایت گردد بقانون دیگری احاله داده باشد محکمه مکلف بر رعایت این احاله نیست مگر اینکه احاله بقانون ایران شده باشد .

رئیس - ماده نهمصد و هفتاد و چهار :
ماده ۹۷۴ - مقررات ماده ۷ و مواد ۹۶۲ تا ۹۷۴ این قانون تا حدی بموقع اجرا گذارده میشود که مخالف عهد بین المللی که دولت ایران آنرا امضاء کرده و یا مخالف قوانین مخصوصه نباشد .

رئیس - ماده ۹۷۵ :
ماده ۹۷۵ - محکمه نمیتواند قوانین خارجی و یا قراردادهای خصوصی را که برخلاف اخلاق حسنه بوده و یا بواسطه جریحه دار کردن احساسات جامعه بیاعتنا دیگر مخالف نظم عمومی محسوب میشود بموقع اجرا گذارده اگرچه اجراء قوانین مزبور اصولاً مجز باشد .

رئیس - اشکالی نیست . آقایانیکه باورود در شور دوم

این قانون موافق دارند قیام فرمایند .
(اکثر بر خاستند)

رئیس - تصویب شد . برای مذاقه در یکی دو قانونی که در دست است و در خارج هست پیشنهاد تنفس کوچکی شده است اجازه میفرمائید چند دقیقه تنفس شود .
(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و بقاصله ربع ساعت مجدداً تشکیل گردید)

۱۱ - تقدیم قسمتی از قانون مدنی از طرف آقای وزیر عدلیه و بمباحثه در فوریت آن

وزیر عدلیه - قسمت دیگر از قانون مدنی یعنی بقیه از جلد دوم قانون مدنی را تقدیم میکنم و تقاضا میشود که بقید يك فوریت از طرف مجلس تصویب شود .
لابحه دولت :

کتاب دوم در تابعیت

ماده ۲۱ - اشخاص ذیل تبعه ایران محسوب میشوند :
۱ - کلیه ساکنین ایران باستثنای اشخاصی که تبعیت خارجی آنها مسلم باشد تبعیت خارجی کسانی مسلم است که مدارك تبعیت آنها مورد اعتراض دولت ایران نباشد .
۲ - کسانی که پدر آنها ایرانی است اعم از اینکه در ایران یا در خارجه متولد شده باشند

۳ - کسانی که در ایران متولد شده و پدر و مادر آنان غیر معلوم باشد

۴ - کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آنها در ایران متولد شده بوجود آمده اند

۵ - کسانی که در ایران از پدری که تبعه خارجه است بوجود آمده و بلافاصله پس از رسیدن بسن هیجده سال تمام لاقل يكسال دیگر در ایران اقامت کرده باشند و الا قبول شدن آنها به تبعیت ایران بر طبق مقرراتی خواهد بود که مطابق قانون برای تحصیل تبعیت ایران مقررات است

۶ - هر زن تبعه خارجه که شوهر ایرانی اختیار کند .

۷ - هر قیمة خارجی که تابعیت ایران را تحصیل کرده باشد
تبصره - اطفال متولد از نمایندگان سیاسی وقتسولی
خارجی مشمول قرة ۴ و ۵ نخواهند بود
ماده ۲۲ - اشخاص مذکور در قرة ۴ و ۵ حق دارند
پس از رسیدن بسن هیجده سال تمام تا يك سال تابعیت
پدر خود را قبول کنند مشروط بر اینکه در ظرف مدت
فوق اظهاریه کتبی تقدیم وزارت خارجه نمایند و تصدیق
دولت پدرشان دایر بر اینکه آنها را قیمة خود خواهند شناخت
ضمیمه اظهاریه باشد.
ماده ۲۳ - نسبت باطلاق که در ایران از اتباع دولی
متولد شده اند که در مملکت منبوع آنها اطفال متولد
از اتباع ایرانی را بموجب مقررات قیمة خود محسوب
داشته و رجوع آنها را به تبعیت ایران منوط با اجازه
میکنند معامله متقابل خواهد شد
ماده ۲۴ - اشخاصی که دارای شرایط ذیل باشند
میتوانند تابعیت ایران را تحصیل کنند
۱ - بسن هیجده سال تمام رسیده باشند
۲ - پنجسال اعم از متوالی یا متناوب در ایران ساکن
بوده باشند
۳ - فراری از خدمت نظامی نباشند
۴ - در هیچ مملکتی به جنحه مهم یا جنایت غیر سیاسی
محکوم نشده باشند
در مورد قرة دوم این ماده مدت اقامت در خارجه
برای خدمت دولت ایران در حکم اقامت در خاک ایران
است.
ماده ۲۵ - کسانیکه با مور عام المقدمه ایران خدمت
یا مساعدت شایانی کرده باشند و همچنین اشخاصی که
دارای عیال ایرانی و از اولاد دارند و یا دارای مقامات
عالی علمی و متخصص در امور عام المنفعه هستند و تقاضای
ورود به تابعیت دولت شاهنشاهی را می نمایند در صورتیکه
دولت ورود آنها را بتابعیت دولت شاهنشاهی صلاح بداند

۲ - تصدیقنامه نظامیه دائر به تعیین مدت اقامت
تقاضا کننده در ایران و نداشتن سوء سابقه و داشتن مکتب
کافی یا شغل معین برای تاهین معاش وزارت امور خارجه
در صورت لزوم اطلاعات راجعه بشخص تقاضا کننده را
تکمیل و آرایه هیئت وزراء ارسال خواهد نمود تا هیئت
مزبور در قبول یا رد آن تصمیم مقتضی اتخاذ کند در صورت
قبول شدن تقاضا سند تابعیت بدرخواست کننده تسلیم
خواهد شد
ماده ۲۹ - زن و اولاد صغیر کسانی که بر طبق این
قانون تحصیل تابعیت ایران بمنه-ایند تبعه دولت ایران
شناخته میشوند ولی زن در ظرف يك سال از تاریخ صدور
سند تابعیت شوهر و اولاد صغیر در ظرف يكسال از تاریخ
رسیدن بسن هیجده سال تمام میتوانند اظهاریه کتبی به
وزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق شوهر
و یا پدر را قبول کنند لیکن به اظهاریه اولاد اعم از ذکور و
اناث باید تصدیق مذکور در ماده ۲ ضمیمه شود.
ماده ۳۰ - تحصیل تابعیت ایرانی پدر بهیچوجه در
بارة اولاد او که در تاریخ تقاضا نامه بسن هیجده سال تمام
رسیده اند مؤثر نمیشد
ماده ۳۱ - زن ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی
میشود میتواند بعد از طلاق یا فوت شوهر ایرانی به تبعیت
اول خود رجوع نماید مشروط بر اینکه وزارت امور خارجه
را کتبا مطلع کند ولی هر زن شوهر مرده که از شوهر
سابق خود اولاد دارد نمیتواند مادام که اولاد او بسن
هیجده سال تمام نرسیده از این حق استفاده کند و در
هر حال زنی که مطابق این ماده قیمة خارجه میشود حق
داشتن اموال غیر منقول نخواهد داشت مگر در حدودی که
این حق بتابع خارجه داده شده باشد و هرگاه دارای
اموال غیر منقول بیش از آنچه که برای اتباع خارجه
داشتن آن جایز است بوده یا بعد از فوت اموال غیر منقولی
بیش از آن حد باورسد باید در ظرف يك سال از تاریخ
خروج از تبعیت ایران یا دارا شدن ملک در مورد ارض

مقدار مازاد را بنحوی از انحاء بتابع ایران منتقل کند
والا اموال مزبور بانظارت مدعی العموم محل بفروش رسیده
و پس از وضع مخارج فروش قیمت آنها داده خواهد شد
ماده ۳۲ - زن ایرانی که بتبعه خارجه
مزاوجت می نماید به تبعیت ایرانی خود
باقی خواهد ماند مگر اینکه مطابق قانون مملکت زوج
تابعیت شوهر بواسطه وقوع عقد ازدواج بزوجه تحصیل
شود ولی در هر صورت بعد از وفات شوهر و یا تفریق
بصرف تقدیم درخواست وزارت امور خارجه بانضمام
ورقه تصدیق فوت شوهر و یا سند تفریق تابعیت اصلیه
زن یا جمیع حقوق و امتیازات راجعه بآن مجددا باو
تداق خواهد گرفت
تبصره ۱ - هرگاه قانون تابعیت مملکت زوج زن
را بین حفظ تبعیت اصلی و تبعیت زوج مخیر بگذارد در
این مورد زن ایرانی که بخواهد تابعیت مملکت زوج
را دارا شود و عال موجهی هم برای تقاضای خود در
دست داشته باشد بشرط تقدیم تقاضا نامه کتبی بوزارت
امور خارجه ممکن است با تقاضای او موافقت گردد
تبصره ۲ - زنهای ایرانی که بر اثر ازدواج تابعیت
خارجی را تحصیل میکنند حق داشتن اموال غیر منقول
جز آنچه که در موقع ازدواج دارا بوده اند ندارند
ماده ۳۳ - اتباع ایران نمیتوانند تبعیت خود را
ترك کنند مگر بشرایط ذیل:
۱ - بسن ۲۵ سال تمام رسیده باشند
۲ - هیئت وزراء خروج از تبعیت آنها را
اجازه دهد
۳ - قبلا تعهد نایند که در ظرف يكسال از تاریخ
ترك تبعیت حقوق خود را بر اموال غیر منقول که در
ایران دارا میباشند و یا ممکن است بالوراثه دارا شوند
ولو قوانین ایران اجازه نداد آنرا بتابع خارجه بدهد
بنحوی از انحاء بتابع ایرانی منتقل کنند بزوجه و اطفال
کسی که بر طبق این ماده ترك تبعیت می نمایند اعم از

اینکه اطفال مزبور سیر یا کبیر باشند از تبعیت ایرانی خارج نمیکردند مگر اینکه اجازه هیئت وزراء شامل آنها هم باشد

۴ - خدمت تحت السلاح خود را انجام داده باشند

ماده ۳۴ - هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی بعد از تاریخ ۱۲۸۹ شمسی تبعیت خارجی تحصیل کرده باشد تبعه خارجی او کان ام یکن بوده و تبعه ایران شناخته میشود ولی در عین حال تابعه احوال غیر متفرقه او با نظارت مدعی العموم محل فروش رسیده و پس از وضع مخارج فروش قیمت آن بار داده خواهد شد و به علاوه از اشتغال بوزارت و معاونت وزارت و عضویت مجلس مقننه و انجمن های ایالتی و ولایتی و بلدی و هر گونه مشاغل دولتی محروم خواهد بود

ماده ۳۵ - از تابعان ایران کسی که خود یا پدرشان موافق مقررات تبدیل تبعیت کرده باشند و بخواهند به تبعیت اصلی خود رجوع نمایند بجز در خواست به تبعیت ایران قبول خواهند شد

ماده ۳۶ - تکالیف مربوطه باجراه قانون تبعیت و اخذ حقوق شانسری در مورد کسانی که تقاضای ورود و خروج از تبعیت دولت شاهنشاهی و تقاضای بقاء به تبعیت اصلی را دارند بموجب نظامنامه که بتوسط هیئت وزراء خواهد رسید همین خواهد شد

کتاب سوم - در اسناد سجل احوال

ماده ۳۷ - سجل احوال هر کس بموجب دفتری که برای این امر مقرر است همین میشود

ماده ۳۸ - امور ذیل باید در ظرف مدت و بطریقیکه بموجب قوانین یا نظامات مخصوصه مقرر است بدایره سجل احوال اطلاع داده شود

۱ - ولادت هر طفل و هم چنین سقط هر جنین که بعد از ماه ششم از تاریخ حمل واقع شود

۲ - ازدواج اعم از دائم و منقطع

۳ - طلاق اعم از بائن و رجعی و همچنین بذل مدت

۴ - وفات هر شخص

کتاب چهارم - در اقامتگاه

ماده ۴۸ - اقامتگاه هر شخصی عبارت از هلی است که شخص در آنجا سکونت داشته و مرکز مهم او در آنجا باشد اگر محل سکونت شخصی غیر از مرکز مهم او در آنجا باشد مرکز او همان اقامتگاه محسوب است

ماده ۴۹ - هیچکس نمیتواند بیش از یک اقامتگاه داشته باشد

ماده ۵۰ - تغییر اقامتگاه بوسیله سکونت حقیقی در محل دیگر بعمل میآید بشرط بر اینکه مرکز مهم او در آنجا باشد محل انتقال یافته باشد

ماده ۵۱ - اقامتگاه زن شوهر دار همان اقامتگاه شوهر است مگر آنکه زن که شوهر او اقامتگاه مهمی ندارد و همچنین زنیکه با رضایت شوهر خود و یا با اجازه محکمه ممکن علیحدگی اختیار کرده میتواند اقامتگاه شخصی علیحدگی نیز داشته باشد

ماده ۵۲ - اقامتگاه سفیر و محجور همان اقامتگاه ولی یا قیم آنها است

ماده ۵۳ - اقامتگاه مأوورین دولتی محل است که در آنجا مأووریت ثبت دارند

ماده ۵۴ - اقامتگاه افراد نظامی که در ساخاوه هستند محل ساخاوا آنها است

ماده ۵۵ - اگر اشخاص کبیر که ساخاوا نزد دیگری کار یا خدمت میکنند در منزل کار فرما یا مخدوم خود سکونت داشته باشند اقامتگاه آنها همان اقامتگاه کار فرما یا مخدوم آنها خواهد بود

ماده ۵۶ - اگر ضمن معامله یا قرار دادی طرفین معامله یا یکی از آنها برای اجرای تعهدات خاصه از آن معامله محلی غیر از اقامتگاه حقیقی خود انتخاب کرده باشد نسبت بدعوی راجعه بآن معامله همان محلی که انتخاب شده است اقامتگاه او محسوب خواهد شد و همچنین است در صورتیکه برای ابلاغ اوراق دعوی و احضار و اخطار عمل را غیر از اقامتگاه خصوصی خود تعیین کند

کتاب پنجم - در غایب مفقود الاثر

ماده ۵۷ - غایب مفقود الاثر کسی است که از تبعیت او مدت بالنسبه مدیدی گذشته و از او هیچ خبری نیابد

ماده ۵۸ - اگر غایب مفقود الاثر برای اداره احوال خود تکالیفی تعیین نکرده باشد و کسی هم نیابد که قانوناً حق تصدی او را داشته باشد محکمه برای اداره احوال او یک نفر از همین تعیین میکند تقاضای تعیین همین فقط از طرف مدعی العموم و اشخاص ذی نفع در این امر قبول می شود

ماده ۵۹ - محکمه میتواند از امینی که همین میکند تقاضای ضامن یا تضمینات دیگر بخواهد

ماده ۶۰ - اگر یکی از ورثه غایب تضمینات کافی بدهد محکمه میتواند امین دیگری تعیین نماید و وارث مزبور باین سمت همین خواهد شد

ماده ۶۱ - وظائف و ذماتهای امینی که بموجب مواد قبل همین بیکردن همان است که برای قیم مقرر است

ماده ۶۲ - هرگاه هم فوت و هم تاریخ فوت غایب مفقود الاثر معلوم شود احوال او بین ورثه موجود چنین المهورت تقسیم میگردد اگر چه باک یا چند نفر آنها از تاریخ فوت غایب به بعد فوت کرده باشد

ماده ۶۳ - اگر فوت غایب بدون تعیین تاریخ فوت ثابت گردد محکمه باید تاریخ را که فوت او در آن تاریخ محقق بوده همین کند در ابامورث احوال غالب بین ورثه که در تاریخ مزبور موجود بوده اند تقسیم میشود

ماده ۶۴ - مواد ماده فوق در موردی نیز رعایت میگردد که حکم موت فرضی غایب صادر شود

ماده ۶۵ - حکم موت فرضی غایب در موردی صادر می شود که از تاریخ آخرین خبری که از حیات او رسیده است مدتی گذشته باشد که عادتاً چنین شخصی زنده نمی ماند

ماده ۶۶ - موارد ذیل از جمله مواردی محسوب است که عادتاً شخصی غالب زنده فرض نمی شود

۱ - وقتی که چه سال تمام از تاریخ آخرین خبری که از حیات غائب رسیده است گذشته و در افتضاء مدت مزبور سن غایب از هفتاد و پنج سال گذشته باشد

۲ - وقتی که يك نفر بعنوانی از عناوین جزء قشون مسلح بوده و در زمان جنگ مفقود و سه سال تمام از تاریخ انعقاد صلح بگذرد بدون اینکه خبری از او برسد هرگاه جنگ منتهی بانعقاد صلح نشده باشد مدت مزبور پنجسال از تاریخ ختم جنگ محسوب میشود

۳ - وقتی که بگذرد چنانچه سفر بحری در کشتی بوده که آن کشتی در آن مسافرت تلف شده است سه سال تمام از تاریخ تلف شدن کشتی گذشته باشد بدون اینکه از آن مسافر خبری برسد

ماده ۶۷ - در مورد فقره اخیر ماده قبل اگر با افتضاء مدتهای ذیل که میده آن از روز حرکت کشتی محسوب میشود کشتی بمقصد رسیده باشد و در صورت حرکت بدون مقصد به بندری که از آنجا حرکت کرده برنگشته و از وجود آن بهیچوجه خبری نباشد کشتی تلف شده محسوب میشود

الف - برای مسافرت در بحر خزر و داخل خلیج فارس یکسال

ب - برای مسافرت در بحر عمان - اقیانوس هند - بحر احرار - بحر قزاق (مدیترانه) بحر سیاه و بحر اوقیانوس دو سال

ج - برای مسافرت در سایر بحار سه سال

ماده ۶۸ - اگر کسی در نتیجه واقعه ای بدین آنچه در فقره ۲ و ۳ ماده ۶۵ مذکور است دچار خطر مرگ گشته و مفقود شده باشد وقتی میتوان حکم موت فرضی او را صادر نمود که پنجسال از تاریخ دچار شدن بخاطر مرگ بگذرد بدون اینکه خبری از حیات مفقود رسیده باشد

ماده ۶۹ - در مورد ماده ۶۵ و ۶۷ محکمه وقتی میتواند حکم موت فرضی را صادر نماید که در یکی از چرایب محل ویکی از روزنامه های کثیرالانتشار طهران اعلانی در سه دفعه متوالی هر کدام بماصله يك ماه منتشر

کرده و تشخیصی را که ممکن است از غائب خبری داشته باشند دعوت نمایند که اگر خبر دارند با اطلاع محکمه برسانند. هرگاه يك سال از تاریخ اولین اعلان بگذرد و حیات غائب ثابت نشود حکم موت فرضی او داده میشود

ماده ۷۰ - اگر اشخاص متعدد در يك حادثه تلف شوند فرض بر این میشود که همه آنها در آن واحد مرده اند مفاد این ماده مانع از اجراء مقررات مواد ۸۷۳ و ۸۷۴ جلد اول قانون مدنی نخواهد بود

ماده ۷۱ - وراثت غائب مفقود الاثر میتواند قبل از صدور حکم موت فرضی او نیز از محکمه تقاضا نمایند که دارائی او را بتصرف آنها بدهد مشروط بر اینکه اولاً غائب مزبور کسی را برای اداره کردن اموال خود تعیین نکرده باشد و ثانیاً دو سال تمام از آخرین خبر غائب گذشته باشد بدون اینکه حیات یا ممات او معلوم باشد. در مورد این ماده رعایت ماده ۶۹ راجع باعلان مدت یکسال حتمی است

ماده ۷۲ - در مورد ماده قبل وراثت باید شایسته و با تضمینات کافی دیگر بدهند در صورت مراجعت غائب و با در صورتیکه اشخاص نك حقی بر اموال او داشته باشند از عهده اموال و با حقی اشخاص نك بر آیند تضمینات مزبور تا موقع صدور حکم موت فرضی غائب باقی خواهد بود

ماده ۷۳ - بعد از صدور قوت فرضی نیز اگر غائب پیدا شود کسانی که اموال او را بعنوان وراثت تصرف کرده اند باید آنچه را که از اعیان باعوض و با منافع اموال مزبور حین پیدا شدن غائب موجود میباشد مسترد دارند

ماده ۷۴ - امینی که برای اداره کردن اموال غائب مفقود الاثر تعیین میشود باید نفقه زوجه دائم با منقطه که مدت او نگذشته و نفقه او را تهدد کرده باشد و اولاد غائب را از دارائی غائب قانیه نماید در صورت اختلاف در میزان نفقه تعیین آن بمحکمه است

ماده ۷۵ - هرگاه شخصی چهار سال تمام غائب

مفقود الاثر باشد زن او میتواند تقاضای طلاق کند در اینصورت با رعایت ماده ۶۹ حاکم او را طلاق میدهد

ماده ۷۶ - اگر شخصی غائب پس از وقوع طلاق و قبل از انقضای مدت عده مراجعت نماید نسبت به طلاق حق رجوع دارد ولی بعد از انقضای مدت مزبور حق رجوع ندارد

رئیس - فوریت مطرح است. آقای جشدی

جشدی - عرض کنم بنده بهیچوجه مخالفتی ندارم که این لایحه اساساً بمجلس باید برود در کمیسیون و از تصویب کمیسیون بگذرد و این بهتر از این است که این لایحه فوریت بگذرد چرا برای اینکه ما کم داریم از نظامنامه مجلس بمقتضای خود سه استفاده میکنیم در نظامنامه مجلس اشاره شده است باینکه در بعضی از موارد اگر يك لوازمی باشد که فوریت داشته باشد بیاورند بدو فوریت هم بگذرانند زیرا ممکن است حقی فوریت شود یا يك کار مهمی بگذرد چون آن تشریفاتی که بگذرد و دو شور دارد قدری اسباب تاخیر کار است ولی يك همچو لایحه مهمی در حالی که جنبه فوریت هم ندارد بمقتضای بنده اگر حضرت آقای وزیر عدلیه مقتضی میدانند که این در مجلس مطرح نشود اهمیتی ندارد در همان کمیسیون بگذرانند ولی بدو شوری بگذرانند. در بعضی از ممالک دنیا که لوائح سه شوری است برای چه سه شوری است برای اینکه در اطراف لوائح بیشتر بحث شود بیشتر دقت شود نه اینکه يك همچو لایحه مهمی را ما امروز بیاوریم و بيك فوریت بگذرانیم اگر دو شوری باشد این بکجا ضرر میزند بنده الان هر چه گوش دادم قانون تابعیتش مخصوصاً عیناً همان است که در دوره هفتم از تصویب مجلس گذشته الان هم عمل میشود و هكذا اغلب قوانینش بنا بر این بنده اساساً عقیده ام این است که آقای وزیر عدلیه این را ببرند در کمیسیون و در همانجا بگذرانند ولی در اینجا اجازه بدهند دو شوری بشود بهتر از این است که اینچنین ما با عجله بدون دقت و مطالعه با يك فوریت این را بگذرانیم.

وزیر عدلیه - تقاضای فوریت که بنده خواستم نه برای این بود که خود لایحه قهراً بمقتضای فوریت باشد چون چیزی نیست البته این قوانین باید بمرو و با قانی هم بگذرد بنده هم موافقم ولی چون قوانینی که تهیه شده است زیاد است يك قسمت بقیه تقدیم میکنم و زیاد است بنده هم بطور قسمت بقیه تقدیم میکنم و زیاد است يك قسمت هم قوانین اصول محاکمات حقوقی که بعد تقدیم میکنم آنها هم هست نظر بر این بود که بگذردی قوانین از آن جنبه آزمایش بیرون بیاید و يك قدری حقیقت ثابت باشد و احساس کردم که نظر اکثریت مجلس محترم و آقایان این است من هم این را تعقیب کردم خودم هم سابقه ام اینطور است اما شور که فرمودید البته در کمیسیون شور میشود در مجلس هم که باز شور میشود پس در حقیقت دو شور شده است نهایت این است که وقتی دو شور شد با اعتماد اینکه یکشور هم بمقدور خواهد شد شاید که توجه کنند ولی وقتی دانستند بگذرد خواهد شد تمام دقت را آنجا میکنند این نظر بنده بود اما قسمت قانون تابعیت زمینه قانون همان است با اصلاحاتی که ضرور بود در آن قانون و اصلاح شده نهایت چون نظر ما بر این است که هر قانونی را بنسب جای خودش بگذاریم و از تکه تکه بودن قوانین احتراز کنیم این قانون تابعیت میبایستی در قانون مدنی باشد همه جا همینطور است از این جهت يك اصلاحاتی لازم داشت که اصلاح کردیم و آن اصلاحات ضمیمه شده است همچنین يك قسمت قانون سجل احوال. این قوانین دو جور است يك قوانین مادی است که ما اصطلاح درست نداریم برای آن ولی عقیده خودم این است که مادی یا ثبوتی بگوئیم یعنی ایجاد حق میکنند بکتابت می داریم که تقریباً قوانین مشکل است مثل اصول محاکمات آنها طرز اجراء همین قانون تابعیت که يك نظامنامه خواهد داشت در بعضی قسمتهایش یا قانون سجل احوال در یک قسمت شروط است باجری قانون سجل احوال بکنندش جزو قانون مدنی است قسمت که جزو قانون مدنی است اینجا ذکر

شده است. آقاست که راجع بطرز عمل است متناقض است
پادزده احصائیه وسجل احوال .

رئیس - آقای احتشام زاده .

احتشام زاده - دلیلی که آقای وزیر عدلیه برای لزوم فوریت این لایحه فرمودند این بود که چون قوانین زیادی تهیه شده و باید تصویب شود به عقبه بنده کمتر وقت مجلس صرف شود از این جهت مقتضی بود که این لایحه بابت فوریت تصویب شود بقیه بنده این دلیل تنها کافی نخواهد بود که یگانگی این مهمی به یک فوریت تصویب شود . اگر واقعا کار زیاد است مجلس همیشه حاضر است . هر وقت کار زیادی باشد جلسات متوالی و متعدد تشکیل دهد . هیچ وقت مجلس وقت خودش را منحصر نکرده یا وقت مبنی نایج کار است و مجلس حاضر است اگر کار باشد صبح و عصر هم جلسه کرده و کار کند . نسبت بقوانین عادی باینسی یکدلیل مقتضی برای فوریت آورد . مخصوصاً نسبت یک قانون مهمی مثل قانون مدنی که در زندگی مردم تأثیر دارد و جای اینرا دارد که اگر قوانین و ضمانات اجازه دهد سه مرتبه شور شود . پس بقیه بنده مقتضی است که آقای وزیر عدلیه موافقت فرمایند و از فوریت این لایحه صرف نظر کنند . اینکه فرمودند اگر دو شوری شود در شور اول از اظهار نظر و توجه خودداری کرده و همه را برای شور دوم بگذارند گمان نمیکنم این قضیه هم کلیت داشته باشد چه بسا اتفاق می افتد در یک مسائلی در شور اول مورد نظر نیست و بعد در اثر یک اطلاعاتی که در خارج میکنند با اشخاص خودشان را حاضر میکنند که در شور دوم اظهار نظر قطعی کنند . بقیه بنده چون این قانون اهمیت دارد منطوری که نماینده محترم آقای جمشیدی فرمودند اگر دوشوری باشد بهزات اگر میخواهند کمتر وقت تلف شود در کمیسیون مطرح شود ولی بنده خودم ترجیح میدهم که چون این قانون قانون مهمی است در خود مجلس و بادشور تصویب شود

وزیر عدلیه - عرض کردم علاقه مندی بیک فوریت

بمعلی که قابل تعقیب جزایست نظر باصل دوازدهم قانون اساسی وزارت عدلیه سلب مصونیت مشارالیه را از پیشگاه مجلس مقدس شورای ملی تقاضا مینماید .

رئیس - برای ابراز نظر مجلس يك فرمولی سابقاً انتخاب شده بود ما آنرا تکرار میکنیم نظر آقای وزیر عدلیه هم همین است اگر موافقت دارید فرائت میشود رای میگیریم (بشرح ذیل فرائت شد)

مجلس شورای ملی بدوات اجازه میدهد که آقای میرزا جواد خان امامی را تحت تعقیب جزائی قرار داده و

پس از خاتمه عمل نتیجه را با اطلاع مجلس شورای ملی برسانند .
رئیس - این در اثنای منظور آقا است . آقایانیکه با مدارل آنچه فرائت شد با تصویب موافقت دارند قیام فرمایند . (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

[۷ . موقع ودستور جلسه بعد . ختم جلسه]

رئیس - جلسه آینده روز شنبه بیست و دوم دیماه سه ساعت قبل از ظهر دستور لایحه وزارت عدلیه

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

وزیر عدلیه - بنده هم موافقت میکنم فوریت برداشته شود . میل آقایان است

رئیس - بنابراین قانون یکمیبیون میرود . قبل از ختم مجلس با اطلاع آقایان میرسانم راجع به گفتگوی دولت ایران با عراق که از هیئت دولت سؤال شده بود آقای رئیس الوزرا برای جلسه آینده یعنی روز شنبه برای جوابش حاضر خواهند بود . جلسه آینده روز شنبه . . .

وزیر عدلیه - عرض دارم

رئیس - فرمائید .

[اجازه تعقیب جزائی آقای میرزا جواد خان امامی]

وزیر عدلیه - برای موضوعی که راجع بیک از نمایندگان تقاضای سلب مصونیت شده است . لایحه ای را تقدیم میکنم
رئیس - میخواهید امروز مطرح شود .

وزیر عدلیه - بلی

(بشرح ذیل فرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

نظر به تحقیقاتی که بعمل آمده و مدارکی که در دست است آقای میرزا جواد خان امامی نماینده خوی متهم است

قانون

اجازة الحاق دولت ایران بقرارداد بین المللی راجع بجلوگیری از معامله و اغواء نسوان کیره

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که دولت شاهنشاهی بقرارداد بین المللی راجع بجلوگیری از معامله و اغواء نسوان کیره مشتمل بر ده ماده که در ۱۱ اکتبر ۱۹۳۳ در ژنو منعقد شده است ملحق شود. این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة الحاق دولت ایران بقرارداد تسهیل دوران بین المللی فیلمهای تربیتی

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که دولت شاهنشاهی بقرارداد تسهیل دوران بین المللی فیلمهای تربیتی مشتمل بر بیست ماده که در ۱۱ اکتبر ۱۹۳۳ منعقد شده است ملحق شود. این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مبادله عهدنامه مودت و اقامت و تجارت منعقد بین دولتین ایران و دانمارک

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهد نامه مودت و اقامت و تجارت مشتمل بر هفده ماده و یک پروتکل اختتامیه را که بین دولتین ایران و دانمارک در طهران در تاریخ اول اسفند ۱۳۱۲ مطابق بیستم فوریه ۱۹۳۴ منعقد شده است تصویب مینماید. این قانون که مشتمل بر یک ماده است و متن عهد نامه ضمیمه است در جلسه بیستم دیماه یکهزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت و اقامت و تجارت بین دولتین ایران و دانمارک

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت پادشاه دانمارک

نظر باینکه مایلند روابط مودت را بین ایران دانمارک تحکیم و روابط اقتصادی بین مملکتین را بسط و توسعه دهند تصمیم بانعقاد عهدنامه مودت و اقامت و تجارت نموده و برای این مقصود اختیار دوزان خود را بقرار ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب مستطاب اجل آقای میرزا سید باقر خان کاظمی وزیر امور خارجه

اعلیحضرت پادشاه دانمارک

جناب آقای اومانگل وزیر مختار نمارک در طهران

مشار الیها بعد از مبادله اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل توافق حاصل نمودند :

ماده ۱ - بین دولین ایران و دانمارک همچنین بین اتباع مملکتین صلح خلال ناپذیر و دوستی صمیمانه و دائمی برقرار خواهد بود .

ماده ۲ - نمایندگان سیاسی و قسولی هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابل از امتیازات و معزنیتهای که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر و بهیچوجه مادون رفتار معموله نسبت بنمایندگان سیاسی و قسولی دولت کماله الوداد نخواهد بود بهره مند خواهند گردید .

ماده ۳ - هر يك از طرفین متعاهدین حق دارند که نمایندگان قسولی خود را در خاک طرف متعاهد دیگر منصوب نماید و محل توقف مأمورین مزبور در پایتخت و یا در شهرهای عمده خواهد بود که معمولاً این قبیل مأمورین خارجه پذیرفته میشوند .

ماده ۴ - با اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بشخص و اموالشان بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی رفتار خواهد شد اتباع مزبوره از حمایت قوانین و مصادر امور مملکتی نسبت بخرد و اموال و حقوق و منافشان بهره مند خواهند گردید . مشار الیهم میتواند در خاک طرف متعاهد دیگر داخل شده و از آن خارج و در آن مسافرت و توقف و اقامت نمایند مشروط به این که از قوانین و نظامات جاریه در آن مملکت متابعت نمایند مهذا مقررات مذکوره فوق به نظاماتی که راجع بتذکره مجرا است و یا در آنجا مجرا خواهد بود و همچنین حق هیچک از طرفین متعاهدین لحظه وارد نمی آورد که در هر موقع تصمیاتی برای تنظیم یا منع مهاجرت در خاک خود یا تعیین شرایطی که بموجب آن کارگران خارجی حالا یا در آنجا بتوانند بحرقه اشتغال ورزند اتخاذ نماید مشروط بر اینکه تصمیات مزبور در حکم تبعیضی نباشد که مخصوصاً متوجه اتباع طرف متعاهد دیگر باشد همین مقررات مذکوره فوق خللی بحق هیچ يك از طرفین متعاهدین وارد نمی آورد که اقامت اتباع طرف متعاهد دیگر را در موارد مخصوص خواه از لحاظ تصمیم قضائی و خواه بهل امنیت داخلی و خارجی و یا بجهت تعاون عمومی و صحتی یا اخلاقی قدغن نماید .

ماده ۵ - در تمام مسائل راجع با اقامت اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از معامله که نسبت با اتباع دولت کماله الوداد می شود بهره مند خواهند بود بنابراین مشار الیهم بشرط رعایت نظامات مملکتی از حق اشتغال بهرگونه تجارت و صنعت و حرفه و با شغلی بهره مند خواهند شد باستثناء آنچه بموجب قوانین و نظامات فقط با اتباع داخله منحصر و یا در آنجا انحصار خواهد یافت و باستثناء آنچه مشمول انحصار دولتی و یا امتیاز اعطائی از طرف دولت بوده و یا خواهد بود و باستثناء طوائفی و هر قسم تجارت دوره گردی مشار الیهم مشمول عوارض و حقوق یا مالیات بهر عنوانی که باشد زیادتز یا غیر از آنچه در موارد مشابه از اتباع دولت کماله الوداد مطالبه می شود نخواهد بود .

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر چه در موقع صلح و چه در موقع جنگ از هر گونه قرضه اجباری و هدایای ملی همچنین از کلیه مالیهائی که ممکن است مخصوصاً برای حوائج جنگ برقرار شود معاف خواهند بود و نیز مشار الیهم از هرگونه خدمت نظامی شخصی و اجباری و هر قسم عوارض و مالیات که بجای خدمت نظامی مزبور وضع شده باشد معاف خواهند بود .

راجع بمصادره و هرگونه قرضه های مشابه که برای احتیاجات قوای لشکری مقرر میگردد از هیچ لحاظ نسبت بمشار الیهم و عوارضی که مساعد تر از رفتاری که در باره اتباع دولت کماله الوداد میشود معمول نخواهد گردید .

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر با همان شرایطی که برای اتباع دولت کماله الوداد مقرر است حق خواهند داشت اموال منقول و غیر منقول تحصیل و تصرف نموده و اختیار اموال مزبور را برای فروش و نقل و انتقال و قبایله ازدواج و ماترک و امواتی دیگری داشته باشند .

و نیز مشار الیهم آزاد خواهند بود اموالی را که باین ترتیب تحصیل شده است بهتاریج حمل نمایند و بنا بر مراتب فوق تابع تأدیه مالیات و حقوق و عوارض و یا تحدیداتی زیادتز یا غیر از آنچه با اتباع دولت کماله الوداد تعلق میگردد نخواهد بود .

مشار الیهم را نمیتوان از استفاده اموال مذکوره در بند فوق الذکر محروم نمود مگر بهمان شرایطی و در مقابل ادای غراماتی که در قوانین محلی برای اتباع دولت کماله الوداد مقرر است .

در منازل و کلیه اموال غیر منقوله دیگر که با اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بر طبق مقررات این قرار داد تحصیل یا تملیک و یا اجاره نمایند نمیتوان داخل شده و یا به تعقیبات مبادرت نمود مگر بهمان ترتیبات و مراسمی که بموجب قوانین و نظامات برای اتباع داخله مقرر است .

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بحمايت قانونی و قضائی خود و اموال و حقوق و منافشان از همان رفتاری که نسبت با اتباع داخله میشود بهره مند خواهند شد و مشار الیهم آزاده و سهولت بمحاکم دسترس داشته و میتواند مثل اتباع داخله ترافع نمایند مهذا تا آنجا که قرار داد مخصوصی بین طرفین متعاهدین ترتیبات راجع بوجه الضمانه مخصوص خارجیها و ارفاق قضائی نسبت باشخاص بی بضاعت بموجب قوانین محلی حل و تسویه میگردد .

ماده ۶ - شرکتهای آونیم و شرکتهای دیگری که جنبه تجارتي و اتفاقی داشته باشد همچنین شرکتهای تجارتي و صنعتی و مالی و حمل و نقل و کپانی های یمه که مرکز اصلی آنها در خاک یکی از طرفین متعاهدین بوده و در آنجا حسب القاعده تأسیس شده و تاجرت آن ها قانوناً در آنجا شناخته شده باشد هویت حقوقی و اهلیت آنها در خاک طرف متعاهد دیگر نیز شناخته خواهد شد .

شرکتهای هر يك از طرفین متعاهدین که پذیرفته شدشان در خاک طرف متعاهد دیگر بر طبق معامله متقابل و قوانین و نظامات جاریه در خاک مزبور صورت خواهد گرفت راجع بحق اشتغال بعملیات و حق تملک و تصرف بمالیات از رفتاری که نسبت بهمان نوع شرکتهای دولت ترافع قضائی بنوان مدعی و مدعی علیه و همچنین راجع اموال منقوله و غیر منقوله و تصرفات مالکانه در آنها و کماله الوداد میشود در خاک طرف متعاهد دیگر پذیرفته میشوند بهره مند خواهند شد ولی مسام است مقررات این قرارداد بشرکتهای مزبوره حق نمیدهد مزایای مخصوصی را در حق خود دعوی نمایند که در ایران بشرکتهائی که ترتیب عملیانشان بموجب امتیاز نامه های مخصوص همین شده اعطاء گردیده است از طرف دیگر شرکتهای هر يك از طرفین متعاهدین که شرایط عملیانشان در خاک طرف متعاهد دیگر بموجب امتیاز نامه های مخصوص تعیین گردیده حق نخواهند داشت راجع بدو ادیکه در امتیاز نامه آنها پیش بینی شده است مزایای که بموجب عهود و قرار دادهای جاریه یا ناشیه از ترتیب معامله دولت کماله الوداد اعطاء میشود دعوی نمایند .

ماده ۷ - محصولات طبیعی یا صنعتی هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مشمول حقوق و کویفیسیان و عوارض و مالیاتها از هر قبیل که باشد زیادتز یا غیر از آنچه از اتمه متشابه مملکت نالی دریافت شده و یا در آنجا دریافت خواهد گردید نخواهد بود .

محصولات طبیعی یا صنعتی هر يك از طرفین متعاهدین صادره از خاک آن بقصد خاک طرف متعاهد دیگر مشمول حقوق گمرکی و عوارض صدوری از هر قبیل که باشد زیادتز یا غیر از آنچه از محصولات متشابه صادره بقصد خاک دولت کماله الوداد دریافت میشود نخواهد بود معامله دولت کماله الوداد مذکوره در فوقی بترتیب اخذ حقوق

واردات و صادرات و بر رژیم انبارهای گمرکی و بهوارش و مراسم گمرکی و معامله و حمل مال التجاره بگمرک اعم از اینکه مال التجاره‌های مزبوره وارد و صادر و یا بطور ترانزیت حمل شده باشد شامل میگردد.

ماده ۸ - محصولات طبیعی و صنعتی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بهوارش داخلی از هر قبیل که باشد از همان معامله که نسبت با منعمه متشابیه دولت کامله الوداد مرعی گردیده و یا خواهد گردید بهره‌مند خواهند بود.

ماده ۹ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که در باب تجارت فیما بین آنچه راجع تصدیقنامه میده‌است ترتیبات و مقررات قرارداد بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی امضاء شده در ژنو مورخه ۳ نوامبر ۱۹۲۳ را مجری و معمول بدانند (اعم از اینکه در قرارداد مزبور شرکت کرده و یا نکرده باشند).

تصدیق صحت تصدیقنامه‌های میده را از طرف نماینده سیاسی و قنصلی مملکت مقصد چنانچه تصدیقنامه‌های مزبوره از طرف يك اداره و یا مقاماتی غیر از مقامات گمرکی و یا يك اطاق تجارت صلاحیت دار صادر شده باشد میتوان مطالبه نمود تصدیق مزبور مجانی خواهد بود مقامات مملکت مقصد میتوانند ترجه فرانسه تصدیقنامه‌های میده را بخواهند.

ماده ۱۰ - طرفین متعاهدین نسبت به واردات و صادرات مال التجاره طرفین هیچ قسم ممنوعیتها یا تجدیداتی که در تحت همان شرایط نسبت به واردات و صادرات مال التجاره متشابیه سایر مملکت معمول و مجری نباشد وضع نموده و برقرار نخواهند گذاشت مع هذا ممنوعیتها یا تجدیدات ذیل در حکم انحراف از اصول معامله دولت کامله الوداد تلقی نخواهد شد.

الف - ممنوعیتها یا تجدیدات برای انتظامات عمومی و امنیت داخلی و خارجی مملکت.

ب - ممنوعیتها یا تجدیداتی که برای حفظ الصحة عمومی و یا بملاحظه حفاظت حیوانات و نباتات مقیده در مقابل امراض و حشرات مضره و یا طفیلی و یا برای جلوگیری از فساد نسل و از بین رفتن جنس نباتات مقیده وضع شده باشد.

ج - ممنوعیتها یا تجدیدات راجع به صادرات اسلحه و ذخائر و مهمات جنگی.

د - ممنوعیتها یا تجدیداتی که شامل محصولات باشد که در تحت انحصار دولت بوده و یا در تحت انحصار اعطایی از طرف دولت باشد.

دولتین متعاهدین متقابله در قسمت ترانزیت اشخاص و اسباب و هر قبیل مال التجاره مرسولات و وسائط حمل و نقل از هر قبیل معامله دولت کامله الوداد را نسبت بیکدیگر در خاک خود تضمین خواهند نمود مع هذا ممنوعیتها و تجدیدات ذیل که بر طبق اصول عمومی وضع و یا برقرار شده باشد در حکم انحراف از اصول معامله دولت کامله الوداد نخواهد بود.

۱ - ممنوعیتها یا تجدیداتی که بملاحظه امنیت عمومی یا امنیت داخلی و یا خارجی مملکت وضع شده باشد.

۲ - ممنوعیتها یا تجدیداتی که بملاحظه حفظ الصحة عمومی یا حفظ حیوانات یا نباتات مقیده در مقابل امراض و هوام موزیه و حشرات طفیلی یا برای جلوگیری از فساد نسل یا از بین رفتن نباتات مقیده وضع شده باشد.

ماده ۱۲ - تجار و صاحبان کارخانجات و سایر ارباب صنایع یکی از طرفین متعاهدین همچنین مسافرین تجارنی در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بعملیات خود و مخصوصاً راجع به ایلات و تسهیلات گمرکی که نسبت به

تسهیلات بعمل می‌آید از همان وقتیکه در مورد تجار و صاحبان کارخانجات و مسافرین تجارنی دولت کامله الوداد معمول میشود بهره‌مند خواهند شد.

چنانچه اربانه ترفقه هوبق از مسافرین تجارنی در خاک یکی از طرفین متعاهدین لازم گردد مقررات قرارداد بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی منقده در ژنو مورخ سوم نوامبر ۱۹۲۷ باید در این قسمت اعمال گردد مع ذلك وزیرای مقامات قنصلی و یا مقامات دیگر مطالبه نخواهد شد.

ماده ۱۳ - کشتیهای ایران و محمولات آن در دانمارک و کشتیهای دانمارک و محمولات آن در ایران از هر جا که حرکت نموده باشد و مقصد آنها هر جا باشد و همچنین میده و مقصد محمولات آنها هر جا باشد از همان وقتاری که نسبت به کشتیها و محمولات دولت کامله الوداد ملحوظ میگردد بهره‌مند خواهند شد کشتی رانی مابین بنادر مختلفه داخلی (کاپوتاز) و ساعدنی که در یکی از ممالکین راجع بصید دریاهای مملکتی و محصول آن اعطاء شده و یا ممکن است در آتیه اعطا گردد از مقررات این ماده مستثنی میباشد از پذیرفته شدن سفاین جنگی یکی از طرفین متعاهدین در آبهای طرف متعاهد دیگر در این قرارداد بجز آنچه شده و تابع مقررات موضوعه مملکتین طرف متعاهد مزبور خواهد بود.

ماده ۱۴ - هر گاه پس از فوت یکی از اتباع ایران اموالی در خاک دانمارک باقی گذاشته و با یکی از اتباع دانمارک اموالی در ایران باقی گذاشته و اشخاص ذوی الحقوق غیر معلوم یا غائب بوده و نماینده نداشته باشند نمایندگان قنصلی مربوطه حق خواهند داشت تقاضای مهر و موم کلیه اشیاء و کاغذهای متوفی و همچنین بر داشتن مهر و موم را بنمایند. نمایندگان قنصلی میتوانند به نصیبه ماترک ببادرت نموده و یا کسی را تعیین نمایند که ببادرت باین امر بکنند. مداخله قنصلها همینکه معلوم شد ذوی الحقوق که دارای تابعیت متوفی باشد وجود ندارد پذیرفته نیست مع ذلك مندرجات این ماده سبب سلب صلاحیت محاکم مملکتی که در آن اموال وجود دارد نسبت به اموری که داخل صلاحیت محاکم مزبوره میباشد نخواهد بود.

ماده ۱۵ - مقررات این قرارداد تا حدیکه راجع به معامله دولت کامله الوداد است شامل موارد ذیل نخواهد بود.
۱ - به مزایای مخصوصی که هر یک از طرفین متعاهدین به مالک مجاور خود برای تسهیل معاملات سرحدی اعطا کرده و یا میتواند اعطاء نماید.

۲ - به تسهیلاتیکه یکی از طرفین متعاهدین بموجب ایجاد گمرکی منقده ساخته و یا خواهد ساخت.

۳ - به مزایاییکه دولت دانمارک بدولت نروژ و یا سوئد و یا هر دو دولت مزبوره اعطا کرده و یا در آتیه اعطاء خواهد کرد تا وقتیکه مزایای مزبوره بدولت دیگری اعطاء نگردیده است قطع نظراً از مواد راجعه به حقوق گمرکی و معامله گمرکی مقررات این قرارداد شامل گروئنلند که تجارت و بحریه‌ای در آنجا بدولت اختصاص دارد نخواهد گردید.
ماده ۱۶ - طرفین متعاهدین موافقت بنمایند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهد و قراردادهای منقده یا عهد و قرار دادهاییکه منقده گردد و منجمله راجع به عهد نامه بظهور برسد و نسوبه دوستانه اختلافات مزبوره بوسائل سیاسی عادی در مدت مناسبتی ممکن نکرد بحکمیت رجوع نمایند.

این ترتیب در صورت لزوم اساساً برای تسهیل امن مسئله که آیا اختلاف مربوط بتفسیر یا راجع به اجرای عهد و قرار دادهای مزبور میباشد نیز اعمال خواهد گردید حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است.
برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بر حسب تقاضای یکی از دولتین متعاهدین به ترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت.

هر يك از دولتين متعاهدین در ظرف مدت سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهند نمود.

هر گاه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه تا مدت سه ماه بین دولتين راجع بمدی که در ظرف آن حکمین باید حکم خود را صادر نمایند موافقت حاصل نگردد با اینکه حکمین موفق نشوند قسبه متنازع فیها را در مدتی که برای آنها تعیین شده تسویه نمایند دولتين بکنفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند کرد.

چنانچه دولتين در ظرف دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع به انتخاب او موافقت حاصل نمایند دولتين مذکورین مشترکاً با در صورتیکه در ظرف دو ماه بعد از آتم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر کدام از آنها که زودتر اقدام کنند از رئیس دیوان داورى بین المللی لاهه تقاضا خواهد نمود که حکم ثالث را از اتباع دولت ثالثی تعیین نماید. با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان داورى بین المللی باید حکم ثالث را منحصرأ از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد طرفین میتوانند راجع بشخص حکم ثالث برای مدت معینی قبلاً قراردی بین خود بدهند در صورتی که طرز عمل حکمین بموجب قرار داد مخصوصی بین دولتين مشخص نگردیده و فرار داد مزبور لاقبل در موقع تعیین حکمین منعقد نشده باشد بر طبق ماده ۵۷ و ۵۹ الی ۸۵ قرار داد لاهه مورخه ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ که مربوط بتسویه اختلافات بین المللی است تکلیف این موضوع معین میشود بشرط اینکه مقرراتی مخالف این ترتیب بین طرفین موجود نباشد. هر گاه تعیین بکنفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتين متعاهدین راجع برویه که باید بعد از تعیین حکم مزبور تعقیب شود قراردی داده نشده باشد حکم ثالث با در حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خود شانرا معلوم نموده اختلاف را تسویه خواهند نمود و کلیه تصمیمات محکمه حکمیت به اکثر آراء اتخاذ خواهد گردید. در باب اختلافات دیگری غیر از آنچه مشمول مقررات مذکوره فوق میباشد و بطور رضایت بخشی از مجرای سیاسی حل و تسویه نمیکرد طرفین متعاهدین با احترام تهداتی که از عضویت خود در جامعه ملل دارند موافقت مینمایند که در هر حال برای رفع اختلاف جز بوسائل مسالمت آمیز توسل ننمایند و در هر مورد بوسیله فرار داد مخصوصی طرز عملی را که در این قسمت بنظرشان مناسب میرسد معین خواهند نمود و نیز طرفین متعاهدین موافقت دارند که چون هر دو بماده اختیاری اساسنامه دیوان دائمی داورى بین المللی لاهه ملحق شده اند مدلول ماده مزبور را با وجود مراتب مذکوره فوق برای تسویه کلبه اختلافاتی که مشمول آن ماده باشد مجرا بدارند.

ماده ۱۷ - این عهدنامه بتصویب رسیده و مبادله نسخ مصوبه آن در طهران در اسرع اوقات ممکنه صورت گرفته و بازرده روز بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذارده خواهد شد این عهدنامه برای مدت يك سال منعقد گردیده است و چنانچه سه ماه قبل از انقضای مدت مزبور نسخ فتوح بطور ضمنی برای مدت غیر معینی ادامه یافته و در هر موقع ممکن است نسخ گردد.

در صورت نسخ عهدنامه مزبور مدت سه ماه بعد از تاریخ که یکی از طرفین قصد خود را برای نسخ آن بطرف متعاهد دیگر اعلام نماید دارای اعتبار خواهد بود.

بناء علیهذا اختیار داران طرفین این عهدنامه را امضا و بمر خود تهور نمودند.

در طهران بتاريخ اول اسفند ۱۳۱۲ مطابق ۲۰ فوریه ۱۹۳۴ بدو نسخه تحریر شد.

کاملی - انکل

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای این عهدنامه که امروز منعقد گردیده است اختیار داران امضا کننده در باب مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

راجع بماده ۳ نمایندگان قسولی که از طرف یکی از دولتين متعاهدین در خاک دولت دیگر تعیین میشوند نمی توانند قبل از آنکه آکر کواتور خود را از طرف دولت دیگر و ترتیبی که در مملکت مشارالیهما مقررات دریافت نموده باشد بانجام ماموریت خود اشتغال ورزند بر طبق قواعد بین المللی هر يك از طرفین متعاهدین حق دارد که پس از آنکه قبلاً از مجرای سیاسی دلائل خود را بطرف متعاهد دیگر اعلام نمود آکر کواتور صادره را مسترد دارند بدون اینکه در هیچ موردی ملزم باثبات دلائل مزبوره بوده و یا اینکه مجبور باشد تصمیم خود را موکول به موافقت طرف دیگر نماید.

راجع بماده ۱۵ - نظر بروابطی که بموجب مندرجات قانون اتحادیه مورخه ۳۰ نوامبر ۱۹۱۸ بین دانمارک و ایسلاند وجود دارد موافقت حاصل است که مقررات عهدنامه مزبوره را دولت ایران نمیتواند مستند فرار داده و مزایای مخصوصی را که از طرف دانمارک بایسلاند اعطاء شده و یا در آیه اعطاء خواهد شد دعوی نماید.

در طهران بتاريخ اول اسفند ۱۳۱۲ مطابق ۲۰ فوریه ۱۹۳۴ بدو نسخه تحریر شد.
اجازه مبادله عهدنامه مودت و اقامت و تجارت بین دولتين ایران و دانمارک و پروتکل اختتامیه آن بشرح فوق در جلسه ۲۰ دیماه ۱۳۱۳ داده شده است.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم

قانونی راجع به تعقیب جزائی آقای میرزا جوادخان امای

مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که آقای میرزا جوادخان امای را مورد تعقیب جزائی قرار داده رئیس از خانم عمل نتیجه را با اطلاع مجلس برساند.

تصمیم فوق در جلسه بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر